

FAMILJEREGISTER FÖR KUOKSU BY 1640-1900

Kuoksu by ligger vid det grunda älvsleat Kuoksusuando på Torne älv i nuvarande Vittangi församling. Byn låg fram till 1912 i Jukkasjärvi socken. "Guovvso" är ett nordsamiskt ord för morgon eller gryning. Ett fåtal platser med liknande namn (Kuoksa) finns över hela Finland.

År 1554 ägde birkarlen Joen Olsson Pajari i Kainuunkylä, Hietaniemi socken, fiskerätten i Kuoksusuando och Vittangisuando – det älvsle halvannan mil upp efter älven från Kuoksu där byn Vittangi senare kom att anläggas. År 1595 hade fiskerättigheterna i "Koxsa tresk" gått tillbaka till Siggevaara sameby.

Någon gång mellan 1635 och 1640, antagligen våren 1636 fick Kuoksu sin första fasta bosättning, då Jöns Jönsson Pirkkoi från Koivukylä, Hietaniemi socken, bosatte sig på platsen. Han gav sitt nybygge namnet Pirkkonkylä.

Enligt sägen skall Kuoksus första nybyggare ha varit två tornedalsfinska nåjder som bosatte sig på den plats som idag kallas Autio (öde plats). Kuoksunåjderna stred ibland med hjälp av magi mot Lainionybyggaren, som var en starkare nåjd än Kuoksunåjderna och vanligen drog det längsta strået i dessa strider. Ingen av Kuoksunåjderna ides dock jaga eller fiska och mat kunde de inte trola fram, varför de dog av hunger och slöhet. Sedan låg enligt sägnen Kuoksu öde i femtio år innan det kom en man och bosatte sig på Kuoksunsaari, den stora ö som ligger i älvsleats övre del.

Kuoksus första nybyggare skall enligt samma sägen ha begravts under tre stora granar mellan Elof Erikssons gård och Lassinpaikka.¹ Dessa granar fanns kvar ännu vid 2000-talets början, men måste då huggas ned, då de blivit gamla och murkna.²

Släkten Pirkkoi övergav sitt nybygge och blev skogssamer någon gång efter 1652, och tas upp i mantalslängderna senast 1688.

År 1681 var den franske dramatikern Jean François Regnard och hans följeslagare de Fercourt och de Corberon på resa i Lappland. Regnard skriver att han en lördag stannade "i ett litet hus, det sista som finns i denna trakt" (troligen Junosuando by i Pajala socken) och att han och hans följeslagare tillsammans med "två bönder" begav sig ut på Torne älv för att jaga lom med störar.

Dagen därpå fortsatte de upp efter älven, varvid de förundrade sig över att det fanns en så stor mängd svalor i trakten, trots att de var så långt norrut. Denna dag, skriver Regnard "tillbringade vi i Coctuanda, där Lappland tar vid". Mer får vi inte veta om Regnards upplevelser vid Kuoksusuando, eftersom han i nästa mening skriver att sällskapet på måndagen fortsatte vidare upp efter älven.³

Några år senare bosatte sig Lars Olofsson Lodwijk från Lovikka, Pajala socken (ättling i fjärde led till den ovan nämnde Joen Olsson Pajari), vid Kuoksusuando, antagligen på Kuoksunsaari.

Lars Olofsson Lodwijk omnämns för första gången som bosatt i Kuoksu i 1694 års mantalslängd, men hade då rimligtvis redan bott ett par år i Kuoksu. 1709 övergav han sitt nybygge och slog sig ned hos sin dotter och måg i Tarendö, Pajala sn.

Lars son Olof Larsson Kuoksu återupptog 1722 sin fars nybygge, men överlät det 1736 till Kengis bruk, som kom att äga nybygget fram till 22/2 1821, då bröderna Olof och Lars Larssöner Kuoksu köpte det för 100 riksdaler banko av bruksägaren Jonas Ekström. Brödernas farfar Lars Larsson Mukka – Kuoksu hade år 1765 blivit åbo på Kuoksu nybygge under Kengis bruk.

Sommaren 1788 reste botanikern Samuel Liljeblad, sedermera borgströmiarsk professor vid Uppsala genom Torne lappmark. Han beskriver på följande sätt resan ned för de många forsarna ovanför och nedanför Kuoksu:

"Gorro fors [Porokoski] – förskräckelig och stor, vatn skölgde öfver båten på alla sidor – hela forsens gick hvit. Vid åbräddarne voro sandbankar. På ömse sidor Löfskog – längre in i landet barrskog. Vackra stränder nästan öfver at. Molingcorva niva [Mollinkorva] brusar nog braf.

Cuaxu [Kuoksu] restes på ett vackert lugn vatn förbi.

Noimakoski [Nurmakoski], stridig och lång. Smärre forsar fors utföre – som snart stadnade i den förfärliga Märlinga fors [Meraslinkka]. Vi stego i land för mera säkerhet skull. Det var förfärligt at

¹ Andersson 1961.

² Enligt uppgift av Sixten Pettersson, Kuoksu.

³ Regnard 1946.

se när båten gick utför dess fall och klöf flere alnar högt opkastade böljor. (Större fors än Norrköpings.) Glade åt vår båt och roddare. Lyckelig stego vi åter i båten och pass[erade] sl[utet] af sam[ma] fors. Derpå litet lugnt v[atten].”⁴

Byn och släkten Kuoksu hade sin storhetstid under första halvan av 1800-talet, då Kuoksusläkten räknades som en av de rikaste i lappmarken. Rikedomen grundades antagligen mest på att byn på många sätt var porten till Jukkasjärvi lappmark, då alla som reste upp i lappmarken var tvungna att passera Olof och Lars Kuoksus gård och dess gästgiveri.

Den 10 juli 1821 passerade Lundaprofessorn J. W. Zetterstedt Kuoksu den på sin resa mot Lappland. Han beskriver trakten på följande sätt:

"Detta farvatten, som heter Kuoxu-suando förer direkte till Kuoxu gård, hwilken redan på långt afstånd lyser så ny och så wacker på sin holme. Kl. 9 e.m. stego wi ur båten och gingo opp till den första af oß sedda Lappska Gästgifwaregård. Wi woro nu trötta till sinne och kropp, och hwad skulle icke då de stackars karlarne wara, som hela dagen i 13 timmar, genom 5 forsar, hade modigt stridt mot alla de hinder, hwilka förswåra framgåendet af den opp efter elfwen stakade båten. Wi behöfde alla hwilan, och wi njöto den uti Kuoxu till följande morgon.

Kuoxu Nybygge ligger på en ungefär 1/8 mil lång holme, och har blott 1 Åbo [Lars Larsson Kuoksu, far till Olof och Lars Larssöner Kuoksu], men hwilken torde wara en af de förmögnare Nybyggare i Lappland. Årliga utsädet wid gården äro 3 tunnor korn (ty råg skulle här troligen icke kunna trifwas eller hinna mogna), och efter detta utsäde skördas i goda år 15 till 16 tunnor. Nybygget, som har sina fäbodar och storägor på andra sidan om elfwen, föder 8 kor, 2 hästar och 30 får. Jag såg en myckenhet menniskor wid gården i rörelse: karlar, qwinnor och barn, och man sade mig, att de alla hörde till huset. Egentliga lappar syntes här inga.”⁵

År 1825 fanns tre gårdar i byn, alla troligen belägna på Kuoksunsaari. De beboddes av bröderna Olof, Lars och Hans Larssöner Kuoksu. Vid sidan om tre mangårdsbyggnader av parstugutyp fanns ett gammalt pörte, kokhus, ladugård, fähus sommarfähus, fårhus, stall, foderlada, hölada, ria, två bodar, två brunnar, en kvar, en kåta och en smedja.⁶

Man känner inte till dessa byggnaders exakta läge, men man kan förutsätta att bostadshusen och de viktigaste ekonomibyggnaderna stod på Kuoksunsaari, som idag är översvållad av gamla husgrunder. Kanske hade redan nu bebyggelsen på Kuoksunsaari delats upp i två klungor hus; en på udden, nuvarande Iiskonpaikka (Kuoksu Nr. 1) och en på den sida av ön, som vetter mot älvslet, kallad Lassinpaikka saaressa (Kuoksu Nr. 2), vars byggnader flyttades till Lassinpaikka på fastlandet före 1921, enligt uppgift 1911. Möjligen stod den tredje mangårdsbyggnaden på Hietaniemi.

Laestadianismen kom tidigt till byn. Många medlemmar av Kuoksusläkten skänkte pengar och värdesaker till den av laestadianismen präglade missionsskolan i lappmarken, och Johan Olofsson Kuoksu blev byns första bönhållare. Johans änka gifte efter hans död om sig med Isak Olsson Fors – Kuoksu, vilken sedermera blev en av västlaestadianismens främsta predikanter. Efter hans död ebbade den laestadianska väckelsen hastigt ut.

Kuoksunsaari år 1911. Till vänster i förgrunden syns Lassinpaikka, till höger Iiskonpaikka. På andra sidan älven Autio. Fotografi av läkaren Söderlind i Vittangi (Kuoksu hembygdsförening).

⁴ Liljeblad 1994.

⁵ Zetterstedt 1822.

⁶ Arell 1983.

När landsväg byggdes mellan Pajala och Vittangi på 1870-talet kom byn snart att hamna vid sidan om allfarvägarna.⁷ Kuoksusläktens rikedom minskade, men samtidigt förvandlades nybygget gradvis till en verklig by med många gårdar. De flesta av dem som kom till Kuoksu vid den här tiden hade kommit dit antingen genom att gifta in sig i Kuoksläkten, genom annan anknytning till denna släkt, eller också som tjänstefolk som blev kvar i byn och anlade egna nybyggen. Byn hade en relativt stor befolkning på 1950-talet, men idag är den permanenta bosättningen obetydlig. Många av dem som har anknytning till Kuoksu har dock stugor, som man besöker under somrarna.

FAMILJEREGISTER

FAMILJ 1

Jöns Jönsson Pirkkoi. Husbonde på Korpi eller Pirkkoi gård i Koivukylä, nuvarande Hietaniemi sn, 1601-35,⁸ sedan nybyggare i Pirkkonkylä (Kuoksu). Eftersom han sista gången omnämns i Koivukylä i 1635 års boskapslängd, kan man anta att han anlade sitt nybygge våren 1636. Han omnämns i som nybyggare under Junosuando, Pajala sn, i mantalslängderna 1640, 1642-43 och 1645.

Barn:

1. Lars Jönsson Pirkkoi. Se familj 2.

FAMILJ 2

Lars Jönsson Pirkkoi (från familj 1). Nybyggare i Pirkkonkylä (Kuoksu). Han tas upp under Junosuando, Pajala sn, i mantalslängderna 1646-48 och 1651-52, samt under Siggevaara, Jukkasjärvi sn, 1658-59. Enligt 1656 års dombok för Jukkasjärvi tingslag var "Lars Jonsson i Koxa" och "Jon Nilsson i Perokosa" (Parakkavaara) överens med "Lapperna" i Torne lappmark att godvilligen uppsätta ett nytt kronoporä, eftersom "det gamble ähr alt förfallit".

– Gift före 1642 med N.N.⁹

Barn:

1. Lars Larsson Pirkkoi eller Pirtti. Tas upp i mantalslängderna under Siggevaara 1674-75. Han var 1675 "borta". Han kan ha varit far till Lars Olofsson Lodwijks (familj 3) hustru Anna Larsdotter.
2. Jöns Larsson Pirkko eller Pirtti eller Björk. Tas upp i mantalslängderna under Siggevaara 1674-88. Han var 1686-88 "alldeles Utfattigh",
3. Henrik Larsson Pirkkoi. Han tas upp i mantalslängderna under Siggevaara 1682 och 1684, 1682 var han fattig, och 1684 står att han "Låtit leija sigh till Soldat".

FAMILJ 3

Lars Olofsson Lodwijk.¹⁰ †1735 20/6 i Lovikka, Pajala sn, 75 år gammal. Nybyggare i Kuoksusuando, Siggevaara. Han tas upp i mantalslängderna under Siggevaara 1694-1711. I 1711 års mantalslängd står att nybygget blivit öde 1709. Lars Olofsson Lodwijk tas upp som bosatt hos sin måg, soldaten Karl Persson Skomakare på Jatko gård i Tarendö, Pajala sn, i Pajala sockens skriftbok 1731-43. Han kallas i dödboken "Blinda Lars Olofsson i Lovicka".

Vid tinget i Jukkasjärvi 1694 tvistade finnarna Lars Olofsson Lodvik och Henrik Mickelsson Kyrö i Vittangi "sigh emellan om Jorde Ägor och Fiskerij". Erik Jönsson och Nils Hansson sattes av rätten att jämkla mellan dem. Tvisten fortsatte dock vid tinget i Jukkasjärvi 1696, då Lars och Henrik tvistade om de slätterängar som låg mellan Kuoksu och Vittangi. Det beslutades att Henrik Kyrö skulle bruka

⁷ Detta är Verner Johanssons, Kuoksu, förklaring till byns minskade betydelse.

⁸ Landskapshandlingar, kvarntulls- och mantalslängder, samt boskapslängder för Västerbotten.

⁹ Han var gift enligt 1642 års mantalslängd.

¹⁰ Lars Olofsson Lodwijk var son till Olof Nilsson Lovikka (†1685/86), husbonde på sedermera Tyni och Holma gårdar i Lovikka, Pajala sn, 1682-85 och dennes hustru Margareta Andersdotter, husbonde på sedermera Tyni och Holma gårdar i Lovikka 1686-90; sonson till Nils Ludvigsson Lodwijk, husbonde på Lovikka gård i Kainuunkylä, Hietaniemi sn, 1623-38 och nybyggare i Lovikka, Pajala sn, 1640-59; sonsons son till Ludvig Joensson, husbonde på Lovikka gård i Kainuunkylä 1596-1622; sonsons sonson till birkarlen Joen Olsson Pajari, husbonde på Olkkuri gård i Kainuunkylä 1551-93; och sonsons sonsons son till Olof Joensson, husbonde på Olkkuri gård i Kainuunkylä 1539-53. Angående denna släkt se Kuoksu, Erik (2007): *Birkarlen Olof Joensson (Olkkuri) i Kainuunkylä och hans ättlingar 1539-1920*, Angered.

och bärga: "den Öfre deelen om sin gård till Ängesland, och Lars där emoth den Nedre deelen om hindrichs Gård, Kwåxssuando brevid".

– Gift med **Anna Larsdotter**, † i Tärendö, Pajala sn, 1729 9/10, 56 år gammal. Hon var möjligen dotter till Lars Larsson Pirkkoi el. Pirtti (se familj 2:1).

Barn:

1. Olof Larsson Kuoksu eller Kuoksusuando. Se familj 4
2. Lars Larsson Kuoksusuando. Bruksdräng i Tornefors, Pajala sn, 1711-14. Gift med Annika.¹¹
3. Anders Larsson Lodvik *1694. Se familj 6.
4. Maria Larsdotter. Gift med soldaten Karl Persson Jatko-Skomakare, husbonde på Jatko gård i Tärendö, Pajala sn. Johan Eriksson Koivuniemi (familj 27) var ättling i rakt nedstigande led till dem.
5. Malin Larsdotter
6. ?Per Larsson Snällfot. Dr. Erik Wahlberg hävdar i sin med en del allvarliga fel behäftade utredning av släkten Kuoksu (nr. A 21 i hans samlingar på Nordkalottbiblioteket) att Per Larsson Snällfot skulle vara son till nybyggaren Lars Olofsson Lodwijk i Kuoksu. Per Larsson Snällfot var född 1708 och dog i Erkheikki, Pajala sn, 1780 9/11. Han blev genom giftermål husbonde på sedermera Vanhainen och Snäll gårdar i Erkheikki. Några belägg för att Per Snällfot verkligen var son till Lars Lodwijk har jag inte kunnat finna.

FAMILJ 4

Olof Larsson Kuoksu eller Kuoksusuando (från familj 3). Han tas upp som brukskarl i Tornefors, Pajala sn, i mantalslängderna 1714-21 och var enligt mantalslängderna nybyggare i Kuoksusuando 1722-1736.

Vid tinget i Jukkasjärvi 1722 fick "Nybyggarsonen Olof Larsson ifrån Kocksovando" Tingsrättens tillåtelse att återuppta det sedan 13 år öde nybygget Kuoksusuando, som "effter noga gjord undersökning förnimes lyda inom Lappmarkz rör- och råmärke så till dess skog och marck som fiske wattn". Olof anmodades att "husligen bebygga" ödenybygget och att uppta åkrar och ängar, dock skulle han undvika onödigt svedjande. Nybygget gavs 15 frihetsår och befriades från knektutskrivning i alla tider. Efter frihetsårens utgång skulle Olof skatta som alla andra nybyggare, "medh hwilke han öfwer allt giöres likt".

Vid tinget i Jukkasjärvi 1730 visade sig Olof "hehl full och drucken", varför han belades med 6 marker silvermynts böter. Men "som han under upropen wiste sig mycket onyttig", och trots att han blivit varnad bad tingstolken Mickel Jönsson Stålnacke "Kyssa märrafitta",¹² blev han sakfälld till 10 daler silvermynt, "sig sielf till rättelsse och androm Wanartigom till åtwarningh".

Vid tinget i Jukkasjärvi 1731 krävde nybyggaren Mårten Jönsson Sagare i Vittangi att Olof skulle ersätta honom, sedan han "olofligen skall borttagit" Mårtens båt. Olof var inte tillstades, men vid tinget året därpå framkom att Olof och Mårten förlikats, sedan Olof lovat ersätta Mårten för båten och betala hans omkostnader på 6 daler och 16 öre kopparmynt. Vid det senare tinget tvistade Olof och brodern Anders Lådvik om betalningen för dennes arbete på nybygget – se vidare familj 6.

Olof Larsson Kuoksus nybyggarverksamhet verkar dock snart ha kommit av sig, för vid tinget i Jukkasjärvi 1736 framvisade kronobefallningsman Anders Hazckell en resolution av landshövding Gabriel Gyllengrip, daterad 1735 19/7. Landshövdingen skrev att bruksinspektorn Samuel Mört (familj 7) skulle överta Kuoksusuando nybygge, sedan Olof Kuoksusuando "så af sig kommit, at han det samma ey mera ombetros kan". Samuel Mört hade dock åtagit sig att "honom med dess ofärdiga hustru och twänne små barn hos sig på Nybygget behålla", "i betraktande af dess utfattiga tillstånd".

– Gift med **Ella**.¹³

Barn:

1. Per Olofsson Kuoksu. Se familj 5.
2. Möjligen var den Lisa Olsdotter (*1721), som var gift med Lars Larsson Mukka-Kuoksu (familj 9) dotter till Olof Larsson Kuoksu el. Kuoksusuando.
3. Kerstin Olsdotter Kuoksu † 1739 19/4, 17 år gammal, som piga i Pajala sn.
4. Barn, var "litet" 1736.

¹¹ Mantalslängder.

¹² Denna förolämpning är fortfarande i bruk i Finland.

¹³ Mantalslängd för Västerbotten 1719.

FAMILJ 5

Per Olofsson Kuoksu (från familj 4). Bosatt i Kuoksu. Enligt sägen bodde det för mycket länge sedan en man på Kuoksunsaari, vars hustru och barn plötsligt dog. Han begravde dem, satte sig i en båt och försvann upp efter älven. Han lämnade båten vid Torneträsk, där den länge blev kvar. Först när samerna hittade hans båt förstod man att han tagit sig till Norge. Synska människor lär in i vår tid ha sett hustruns och barnens spöken på Kuoksunsaari.¹⁴ Möjligen kan denna sägen handla om Per Olofsson Kuoksu och hans familj, som försvinner spårlöst ur källorna efter yngste sonens födelse.

– Gift 1734 26/12 i Jukkasjärvi med **Anna Hindersdotter Syväniemi**.¹⁵

Barn:

1. Olof Persson Kuoksu *1736 2/6
2. Lars Persson Kuoksu *1740 25/7

FAMILJ 6

Anders Larsson Lodvik (från familj 3). *1694, †1734 22/9 i Lovikka, Pajala sn. Soldat. Enligt Pajala sockens skriftbok 1731-43 bodde han åren 1731-34 hos sin kusin på fädernet Olof Dynisson Lovikka i Lovikka.

Vid tinget i Jukkasjärvi 1724 anklagades Anders Lodvik för att ha kallat Olof Olsson Lainios hustru Elisabet Johansdotter Spett för hora. Anders förklarade sig dock "intet annat wetta med denne hustrun än ära och godt", trots att han en gång hade friat till henne men fått avslag.

Vid Jukkasjärvitinget två år senare hävdade Anders Lodvik att samen Anders Andersson Matti lovat ge honom en vuorso¹⁶ för det brännvin och öl Matti andra juldagsaftonen 1722 hade druckit upp för honom, men att han inte hade fått något ren. Anders Matti menade däremot att Anders Lodvik 1722 på landsvägen hade druckit upp en kanna brännvin som tillhört Anders Mattis husbonde. Eftersom inga vittnen fanns remitterades saken till förlikning.

Vid 1732 års ting krävde Anders att hans bror Olof Larsson Kuoksu (familj 4) skulle betala honom en ko och två får sedan Anders hade hjälpt brodern att bygga fähus, pörte, kvarn och bod på hans nybygge, och dessutom hade slagit hö åt honom. Olof anförde att han redan hade givit Anders "åtskillige persedlar". Efter "åtskillige Reciproce moverande inkast" kom dock bröderna till en vänlig förening. De kom överens om att Olof skulle ge Anders en kviga och två får, medan Anders lovade att hjälpa Olof att föra hem timmer och att tillsammans med honom hugga upp en stuga på "3 famnar inom Knutarne", "med hwilken förening som parterna betygade sig wara nöjde på begge sidor".

– Gift med **Malin Mickelsdotter**.

Inga kända barn.

FAMILJ 7

Samuel Mört.¹⁷ †1744 20/7 i Torneå, 53 år gammal. Han tas upp som borgare i Torneå stad i mantalslängderna 1717-30 och tas i mantalslängderna 1731-1744 upp som inspektör vid Kengis bruk. Enligt mantalslängderna var han 1731-1736 bosatt i Kengis, och 1736-1744 åbo på Kuoksu nybygge under Kengis bruk (se vidare familj 4). Kronobefallningsman Anders Hackzell skrev i sin "Beskrifning om Torneå och Kemi Lappmarcker" år 1738 att inspektör Samuel Mört på Kuoksusuando vid Torne älv "ytterst af ÖfweTorneå Land" hade en tunnas utsäde på sandjord och kunde föda 5 kor av myrängar och starrhö.¹⁸

– Gift med **Brita Tornstedt** från Torneå stad.

Barn (födda och döda i Torneå stad):

1. Anna Katarina Mört *1718 20/9. Gift 1745 18/12 i Torneå med handelsmannen Daniel Danielsson Tuderus i Uleåborg.
2. Olof Mört *1719 12/9, †1720

¹⁴ Uppgiftslämnare är Folke Kruuka, Kuoksu.

¹⁵ Hennes tillnamn framgår av vigselboken, men det är okänt vilken gård Syväniemi hon kom från.

¹⁶ En vuorso är en tre år gammal hanren.

¹⁷ Samuel Mört var son till borgaren och rådmannen Olof Olsson Mört (†1690/92) i Torneå och dennes hustru Anna. Olof Olsson Mört var bruksskrivare i Kengis 1669, samt i Svappavaara 1671 och 1674, men blev sedan borgare i Torneå. Olof Olsson Mörts hustru Anna var änka efter Olof Hindersson, husbonde på Vanhatalo gård i Korpikylä, Karl Gustavs sn, 1646-75.

¹⁸ Fellman 1910.

3. Brita Sofia Mört *1721 24/10, †1722 12/5
4. Anna Margareta Mört *1722 30/11, †
5. Samuel Mört *1724 6/1, †1724 29/11
6. Hans Henrik Mört *1725 2/10, †1725 20/11
7. Magdalena Mört *1726 15/12, †1726 28/12
8. Brita Dordie Mört *1730 13/8, †1730 25/8

FAMILJ 8

Samuel Jonsson Kuoku.¹⁹ Omnämnd som brukskarl i Masugnsbyn, Pajala sn, i mantalslängderna 1733-43. Han var åbo i Kuoksusuando under Kengis bruk, och tas upp där i mantalslängderna 1745-1764. Han flyttade 1764 eller 1765 tillbaka till Masugnsbyn, varefter Kuoku nybygge övertogs av Lars Larsson Mukka – Kuoku (familj 9). I en katekisationslängd för Kengis bruksförsamling från 1760-talet står om "Samuel Jonsson Koxo": "NB. Hör ej till Brucksförsamlingen".

– Gift 1736 26/12 i Jukkasjärvi med **Margareta Hindersdotter Kyrö**, dotter till nämndemannen Henrik Hindersson Kyrö eller Vittangi och Brita Olsdotter i Vittangi, Jukkasjärvi sn.

Hon besiktigade vid tinget i Jukkasjärvi 1758 tillsammans med Anna Mickelsdotter Mikonheikki samekvinnan Elin Olsdotter Riimi, vilken dömts till döden efter att tillsammans med sina föräldrar och syskon stulit persedlar till den oerhörda summan 940 daler och 10 öre kopparmynt ur flera samers bodar, men påstod sig vara gravid efter att ha lägrats av Jöns Persson Pissi. Margareta och Anna bekräftade att Elin var havande, men kunde inte säga om barnet levde eller ej, eller hur långt framskriden graviditeten var. Vid samma ting erkände Margareta Hindersdotter å sin mans vägnar dennes skuld på 5 daler och 8 öre kopparmynt till handelsman Adam Lenning i Torneå.

Barn:

1. Cecilia Samuelsdotter Kuoku *1741 29/1
2. Samuel Samuelsson Kurravaara *1744. Sedermera skickare och husbonde på nybygget Kurravaara Nr. 1. i Kurravaara, Jukkasjärvi sn.
3. Mickel Samuelsson Kuoku *1750 7/2
4. Kerstin Samuelsdotter Kuoku

FAMILJ 9

Lars Larsson Mukka – Kuoku.²⁰ *1727 i Junosuando, Pajala sn, †1811 2/5 i Kuoku av ålderdom. Han var bosatt i Junosuando fram till 1765. Vid faderns död övertog hans yngre halvbröder Henrik och Hans Larssöner Mukka varsin halva av fadern Lars Matsson Mukkas gård.²¹ Lars Larsson Mukka – Kuoku blev åbo under Kengis bruk på nybygget Kuoku Nr. 1 år 1765 och var även gästgivare. Han kallades antagligen "Kuoksun Lassi".

1789 28/9 synade kronolänsman Anders Björnström, samt nämndemännen Filip Filipsson Parakkavaara och Anders Hansson Kyrö Kuoku nybygge. Det befanns att Lars Larsson Kuoku sedan 1765 hade upptagit 12 åkrar, mestadels belägna på Kuoksunsaari, vilka avkastade 29 tunnor och 1/2 kapper korn. Nybygget hämtade hö från 32 höslogar, av vilka Lars hade anlagt 13, samt myrhö från 21

¹⁹ Samuel Jonsson Kuoku var son till kolaren Jonas Andersson (upptagen i mantalslängderna 1706-14) och dennes Kerstin Ersdotter i Masugnsbyn, Pajala sn. I skriftboken för Pajala socken 1731-43 finns han upptagen i sin mor änkan Kerstin Ersdotters hushåll. Jonas Anderssons hustru Kerstin tas upp i mantalslängderna 1709-14. Någon annan Jonas fanns inte i Masugnsbyn vid denna tid. Jonas Andersson var son (vilket framgår av 1706 års mantalslängd) till kolaren Anders Jonsson (i Masugnsbyn 1705-1708, i Tornefors 1709-14) och dennes hustru Brita.

²⁰ Lars Larsson Mukka-Kuoku var son till husbonden Lars Matsson Mukka (*1695, †1764) och Ella Hindersdotter (*1698, †1728 19/11) på Mukka gård i Junosuando, Pajala sn; sonson till husbonden Mats Olofsson Mukka (†1741 22/1) och Malin Larsdotter Lasu (†1733) på Mukka gård i Junosuando; sonsons son till Olof Jönsson Mukka, husbonde på Mukka gård i Junosuando 1665-85 och Kerstin, husbonde på Mukka gård 1686-88; sonsons sonson till Jöns Andersson Mukka, husbonde på Mattila gård i Pello, Övertorneå sn, 1635-43, och på Mukka gård i Junosuando 1644-60 och N.N. Anundsdotter (Kyrö); sonsons sonsons son till nämndemannen Anders Hindersson (Pello), husbonde på Antti, Viinikka och Välimaa gårdar i Pello 1583-1623; samt sonsons sonsons sonson till birkarlen Henrik Staffansson (Pello), husbonde på sedermera Olli, Antti, Viinikka och Välimaa gårdar i Pello 1539-61 och dennes hustru Elin. Angående denna släkt, se Kuoku; Erik (2007): *Birkarlen Henrik Staffansson (Pello) i Pello och hans ättlingar 1539-1920*, Angered.

²¹ Kuoku 2007b.

myrängar, varav Lars hade anlagt 10. Höslogarna och myrarna avkastade tillsammans 216 renlass hö. Anders Björnström konstaterade att "Lars Larsson Koåxo äre funnit til en fljigt Lans brukare och ökare [oläsligt] åt sig".²²

Vid tinget i Jukkasjärvi 1779 framträdde nämndemannen Johan Hindersson Kyrö i Vittangi, Jukkasjärvi sn, och nybyggaren Lars Larsson Kuoksu och berättade att sedan de ringat en björn på berget "Kuoxuware" vid övre ändan av "Auniswara, en half mihl ifrån gården", så hade drängen Erik Nilsson Elingius i Anttis, Pajala sn, "med flera sällar och hundar samma Biörn bortskrämt", varför de krävde ersättning.

Erik Elingius sade att han, lainioborna Olof Hansson Lainio, Henrik Mårtensson Lainio, Erik Månsson Lainio och Lars Nilsson Keisari samt kangosbon Zachris Olofsson Nykäinen, hade jagat en annan björn, och att han först när de kommit upp på berget och där sett spåren efter Johans och Lars ackjor hade upptäckt att Johan och Lars hade ringat en björn där.

Johan och Lars svarade att de själva hade sagt till Erik Elingius att de ringat en björn, och att han, som hade varit "upphofsman och anförare" vid jakten, inte hade berättat något om saken till de övriga.

Erik Elingius erbjöd sig då gå ed på att han inte känt till något om Johans och Lars björnjakt innan han kommit upp på berget. Johan och Lars förklarade sig nöjda med detta, men sedan Erik Elingius blivit undervisad av prästerskapet om "Edens dyra wigt" kunde han inte svära eden, utan erkände att Lars Larsson Kuoksu hade sagt till honom att en björn var ringad på Kuoksuvaara eller Ounisvaara, varför han dömdes att ersätta Johan och Lars med 2 riksdaler.

Vid tinget i Jukkasjärvi 1788 klagade gamle nämndemannen Henrik Jonsson Sarri över att nybyggarna i Vittangi, samt Lars Larsson Kuoksu olovligen hade fiskat i hans fisketräsk Jostojärvi, beläget över 16 mil från Vittangi by. Nybyggarna svarade att de hade fått tillstånd att fiska i Jostojärvi av vissa av de övriga samer som fiskade där. Tingsrätten förbjöd trots detta nybyggarna vid vite av 1 riksdaler och 32 skilling att fiska i Jostojärvi, då lappmarksreglementet av år 1744 förbjöd nybyggare i Lappmarken att fiska och jaga längre bort än en halvmil från deras gårdar.

Vid 1794 års ting klagade Lars Kuoksu över att sammen Mats Matsson Massa hade låtit sina renar beta på Kuoksu nybygges ängar, samt under 1793 hade låtit renarna förtära 15 renlass myrhö på Haukijärvenvuoma. Mats intygades vara så sjuk att han inte kunnat komma till tinget varför målet sköts upp till nästa ting. På Lars Larsson Kuoksu anhållan skulle nämndemannen Anders Hansson Kyrö i Vittangi tillsäga honom att fram till nästa ting inte låta sina renar vistas på Kuoksu nybygges ängar. Målet togs dock inte upp något senare ting, varför man kan anta att Lars och Mats gjorde upp i godo.

Vid tingen i Jukkasjärvi 1794, 1795 och 1796 krävde Lars Kuoksu att sammen Johan Larsson Heikkas änka Karin Andersdotter Vintturi och hans övriga arvingar skulle betala honom 3 riksdaler, 10 skilling och 8 runstycken för de varor (däribland två renostar, ett harrljuster och en hund) Lars hade givit Johan i dennes livstid. Det enda Lars fått i gengäld av Johan hade varit en gammal härk²³ och en järnbit. Vid tinget 1796 styrkte Lars sin fordran med ed och Johan Larsson Heikkas änka och arvingar dömdes att betala Lars den summa han begärt.

– Gift med **Lisa Olofsdotter**, *1721, †1807 13/11 av ålderdom. Hon var möjligen dotter till Olof Larsson Kuoksu (familj 4), vilket skulle kunna vara en förklaring till att Lars Larsson Mukka flyttade från Junosuando till Kuoksu.

Barn:

1. Ella Larsdotter Kuoksu *1752, †1784 5/12.²⁴ Gift 1780 med Johan Bengtsson i Svappavaara, Jukkasjärvi sn, i ett barnlöst äktenskap. Vid tinget i Jukkasjärvi 1786 krävde Lars Larsson Kuoksu att hans måg Johan Bengtsson i Svappavaara skulle till honom utgiva arvet efter sin avlidna hustru, Lars dotter Ella.

Johan "gav vid handen" att hans hustru hade testamenterat sin egendom till honom. Lars invände att hans dotter inte hade uppsatt något testamente innan hon avled, men Johan kallade hustru Greta Johansdotter och hustru Brita Persdotter som skriftligen intygade att Ella "på sin sotsäng" kort före sin död "med godt förstånd, och af fri wilja lofvat och Testamenterat all sin qvarlåtenskap" till sin make. Lars hade inget att invända mot detta, men sade att han innan Ellas

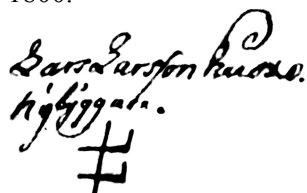
²² Synesprotokollet är i kyrkoherde emeritus Jan-Erik Kuoksus, Jukkasjärvi, ägo. Det har antagligen varit infört i domboken för Jukkasjärvi tingslag 1790, men domboken för detta år (förutom saköreslängden) saknas.

²³ En renoxe.

²⁴ Dödsdatum enligt dombok, Jukkasjärvi tingslag 1786.

och Johans vigsel givit dem en ko, en oxren, en riksdaler kontant, en silversked, en bagge, två får och en kista. Efter "något tvistande" kom parterna överens om att Johan skulle ge Lars en riksdaler, varvid de förlikades och tingsrätten lät saken bero.

- 2 Ingrid Larsdotter Kuoksu *1753. Utflyttad till Övertorneå sn. 1765.
3. Lars Larsson Kuoksu *1756 22/2. Se familj 10.
4. Olof Larsson Kuoksu-Merasjärvi *1758. Se familj 26.
5. Hans Larsson Kuoksu *1762, †1812 9/2 i Karesuando, Karesuando sn. Utflyttad till Karesuando, ogift.
6. Henrik Larsson Kuoksu *1768. Han erlade 1790 6/4 3 skilling i kyrkoböter för att ha deltagit i en "oloflig sammankomst under Aftonsången om Sång Söndagen".²⁵ Död eller utflyttad efter år 1800.

Lars Larsson Kuoksus bomärke i domboken för Jukkasjärvi tingslag 1787.

FAMILJ 10

Lars Larsson Kuoksu (Från familj 9). *1756 22/2 i Junosuando, Pajala sn, †1835 7/12 i Kuoksu av ålderdom. Gästgivare, postförare och husbonde på Kuoksu gård i Kuoksu (Kuoksu Nr. 1, som var på 5/32 mantal år 1800). Han kallades antagligen "Kuoksun Lassi" och var år 1821 enligt professor J. W. Zetterstedt "en af de förmögnare Nybyggare i Lappland".

Han erlade 1785 5/5 1 skilling i kyrkoböter för försummande av husförhör. Samma år fick han sammanlagt 42 skilling och 8 runstycken i lön för 5 och 1/3 dagsverken vid reparationerna av Jukkasjärvi kyrka.²⁶

Lars Larsson Kuoksu stämde vid tinget i Jukkasjärvi 1795 samen Knut Larsson Muddapuoli inför rätta och krävde att Knut skulle ersätta honom med 1 riksdaler och 32 skilling, eftersom han hade skött Knuts hustru och två barn när de legat sjuka i kopporna i Kuoksu. När målet upplästes framkom dock att parterna förlikats "i vänlighet" sedan Knut betalat Lars 1 riksdaler och 16 skilling, varvid rätten lät saken bero.

– Gift 1788 med **Brita Olofsdotter Kemiläinen**, *1763, †1849 6/12 av ålderdom, dotter till nybyggaren Olof Olsson Kemiläinen och Marget Markusdotter Keinusuando i Lainio, Jukkasjärvi sn.

Barn:

1. Maria Lisa Larsdotter Kuoksu *1789, †1852 17/5. Gift 1813 25/3 i Jukkasjärvi med nybyggaren Olof Hansson Kemi i Svappavaara, Jukkasjärvi sn.
2. Olof Larsson Kuoksu *1792 17/11. Se familj 11.
3. Lars Larsson Kuoksu *1796 6/3. Se familj 15
4. Hans Larsson Kuoksu *1798 18/6. Se familj 25.
5. Greta Larsdotter Kuoksu *1800 18/6, †1865 9/1 av bröstsjuka. Gift 1825 3/7 i Jukkasjärvi med gästgivaren och hemmansägaren Henrik Henriksson Lindmark i Svappavaara.
6. Brita Kajsa Larsdotter Kuoksu *1805 24/9, †1871 2/3 av lungsot, ogift. Inhyt hos brodern Lars. Hon skänkte i april 1849 en halsduk till Lainio skola. 1854 och 1856 skänkte hon 2 riksdaler till skolan i Torne lappmark.²⁷
7. Henrik Larsson Kuoksu *1808 20/9, †1854 14/5 i Kuoksu av lungsot. Dräng hos brodern Lars. När posten från Alta kom till Torneå stad den 1831 10/7 befanns att någon stulit 22 riksdaler banko ur ett brev i den öppna postväskan, samt att den låsta postväskan blivit uppbruten och flera brev i den rivits sönder. Misstankarna föll på Henrik Larsson Kuoksu, vilken midsommartiden 1831 fört posten mellan Kuoksu och Junosuando, då hans bror Lars, som var postförare på denna sträcka, var på husförhör i Svappavaara när posten ankom.

²⁵ Jukkasjärvi kyrkoräkenskaper.

²⁶ Jukkasjärvi kyrkoräkenskaper.

²⁷ Laestadiusarkivet: Missionsskolans kassabok 1847-1858.

Urtima ting hölls i Kuoksu by den 1831 19/12. Det fastslogs att Henrik med vilja eller av misstag vid forsen Ojustankoski hade öppnat ett brev avsänt av missionären Anders Fjellner i Jukkasjärvi och sedan ur det tagit 22 riksdaler banko i sedlar. Henrik själv hävdade att han bara tagit pengarna i förvar, då han befarade att pengarna skulle kunna förkomma i Junosuando, inte minst som han hade hört sägas att postföraren Johan Johansson Johdets far Johan Gustavsson Johdet brukade "kröna falska tjärtunnor och nyttja falskhet i ett och annat avseende." Senare under sommaren hade Henrik dock i Junosuando velat växla 22 riksdaler banko i sedlar till mindre valörer. Den 28 november 1831 hade Henriks bror Hans Larsson Kuoksu slutligen återlämnat pengarna till Fjellner.

Henrik Larsson Kuoksu, vilken intygades hittills hade "fört ett ärligt lefwerne", och "i sitt väsende [röja] ett enfaldigt och lättroget uppförande", nekade till att med flit ha brutit upp Fjellners brev eller rivit sönder de övriga breven, men rätten fann att han bevisligen "olovligen hade tillägnat sig" Anders Fjellners pengar, varför han enligt 40 kapitlet 1§ Missgärningsbalken dömdes att böta det stulnas tredubbla värde, alltså 66 riksdaler banko samt att en söndag utstå offentlig kyrkoplikt. Han frikändes från misstanken att ha brutit upp den låsta postväskan och rivit sönder de brev som fraktades i den.

Då Henrik inte kunde betala böterna skulle han istället sitta 20 dagar i fängelse på vatten och bröd Domen underställdes Svea hovrätt.²⁸ Av Piteå kronohäktes fångrulla framgår att Henrik Larsson Kuoksu av någon anledning gjorde sin kyrkoplikt i Övertorneå kyrka, samt att han den 1832 12/1 överfördes till Piteå kronohäkte. Hovrätten bekräftade tingsrättens dom, varför Henrik den 1832 29/2 (det var skottår) började avtjäna sitt fängelsestraff.²⁹

FAMILJ 11

Olof Larsson Kuoksu (Från tabell 10). *1792 17/11 i Kuoksu, †1874 30/10 i Kuoksu av ålderdom. Husbonde på Kuoksu gård i Kuoksu (Kuoksu Nr. 1, 3/32 mtl). Han kallades antagligen "Kuoksun Olli".

Han och hans bror Lars (familj 15) köpte 1821 22/2 i Vittangi Kuoksu gård för 100 riksdaler banko av bruksägaren i Kengis Jonas Ekström.³⁰ År 1841 avskildes halva hemmanet för brodern Lars räkning.³¹ År 1863 fanns på gården 1 häst, 9 kor, 16 renar, samt 20 får och getter. År 1861 skördades 14 tunnor och 16 kappar säd, samt 7 tunnor potatis. 1862 skördades 6 tunnor och 16 kappar säd, samt 5 tunnor potatis.³²

Vid tinget i Jukkasjärvi 1818 framkom att Olof Larsson Kuoksu, Johan Persson Soppero – Ylipää i Lainio, samt Filip Eriksson i Vittangi år 1817 hade ringat fyra björnar, som Olof och Filip sedan dödade utan att meddela Johan något om saken, varför de vid tinget 1818 dömdes att ersätta Johan Soppero för hans del av jaktbytet

Enligt ett intyg skrivet av kyrkoherde Per Palmgren i Jukkasjärvi 1825 19/3 var Olof Larsson Kuoksu "till lefvernet ärlig", samt hade "med enfalldig Christendoms kunnskap ärligen begått den Hel. Nattvarden, ärligen bivisat allmänna Gudstjensten och Catechismi förhör".³³

Han skänkte i april 1849 en liten kalk, en halskedja och en ring till Lainio skola. Samma år skänkte han 16 öre till Tärendö skola. Julaften 1850 skänkte han 7 riksdaler till Junosuando skola och i april 1851 36 öre till samma skola. Mellan 1854 och 1859 skänkte han sammanlagt 7 riksdaler till skolan i Torne lappmark.³⁴

– Gift 1828 i Pajala med **Ulrika Stina Olofsdotter Kangoinen eller Alainentalo** *1794, †1869 13/2, dotter till Olof Olofsson Kangoinen eller Alainentalo och Ella Gustavsdotter Kyöstäjä i Kangos, Pajala socken.

Barn:

1. Johan Olofsson Kuoksu *1827 11/5. Se familj 12.

²⁸ Det protokoll som fördes vid det urtima tinget är infört sist i 1831 års dombok för Jukkasjärvi tingslag.

²⁹ Piteå kronohäktes fångrulla.

³⁰ Originalkvittensen är i kyrkoherde emeritus Jan-Erik Kuoksus, Jukkasjärvi, ägo.

³¹ Dombok för Jukkasjärvi tingslag 1848.

³² Mantalslängd.

³³ Pajala; Bilagor till lysnings- och vigselböcker 1820-75.

³⁴ Laestadiusarkivet: Missionsskolans kassabok 1847-1858.

2. Brita Lena Olofsdotter Kuoksu *1830 14/12, †1891 23/3. Hon skänkte i april 1849 en sidenklänning till Lainio skola. I april 1851 skänkte hon 36 öre till Junosuando skola.³⁵ Gift 1:o 1850 22/2 i Jukkasjärvi med nybyggaren Hans Petter Hansson Lainio i Lainio. Gift 2:o 1861 6/10 i Jukkasjärvi med backstugusittaren Hans Mårtensson Martti i Lainio.

Tjänstefolk:

1. Greta Johansdotter Holma. Piga 1842, 1845 och 1849.
2. Greta Kajsa Johansdotter Soppero, *1838. Piga omkring 1855-1864. Hon var syster till Olofs svärdotter Maria Johansdotter Soppero.
3. Johanna Henriksdotter Lantto, *1842 18/6 i Junosuando. Piga 1860-68. Utflyttad till Junosuando.
4. Johan Henrik Henriksson Lautakoski, *1844. Dräng 1861-68. Utflyttad till Norge.

Inhyser:

1. Isak Lars Johansson. *1844 5/5. Inkom 1860. Utflyttad till Norge 1868.

FAMILJ 12

Johan Olofsson Kuoksu (Från familj 11). *1827 11/5 i Kuoksu, †1878 28/11 i Kuoksu. Bönhållare³⁶ och husbonde på Kuoksu gård i Kuoksu (Kuoksu Nr. 1 på 3/32 mtl.). Han kallades antagligen "Kuoksun Juntti".

Han skänkte i februari 1851 1 riksdaler till Gällivare skola. Julafton samma år 24 öre till Junosuando skola. Mellan 1854 och 1859 skänkte han sammanlagt 4 riksdaler till skolan i Torne lappmark.³⁷

Bouppteckning efter Johan Olofsson Kuoksu upprättades 1879 22/1 av L. O. Berggren, Erik Isaksson Holma och Johan Erik Hansson Hansi. Skattehemmanet Kuoksu Nr. 1 värderades till 1000 kronor. Gårdens djur – sex kor, en kvinga, tio får och en häst – värderades till 305 kronor. I övrigt fanns i boet vid Johans död två matskedar av silver, möbler, köksutrustning (däribland två kaffepannor och 20 laggkärl för surmjölkstillverkning), kläder och sängkläder samt redskap för jakt, fiske, jordbruk, kreatursskötsel och vävning. Husets bibliotek bestod av en Bibel, Lars Levi Laestadii postilla samt ett parti ospecificerade böcker. Boet värderades till 1690 kronor och 59 öre. När skulderna på 155 kronor och 75 öre dragits av blev behållningen 1539 kronor och 80 öre.³⁸

– Gift 1850 17/11 i Jukkasjärvi med **Maria Johansdotter Soppero** *1828 21/11, †1894 12/6, dotter till Johan Persson Soppero eller Pietari och Brita Andersdotter Kyrö i Vittangi. Hon gifte 1880 21/3 om sig med Isak Olsson Fors-Kuoksu (familj 14).

Fosterbarn:

1. Kristina Katarina (Kristina Maria) Hansdotter Lainio *1852 6/9 i Lainio (dotter till Brita Helena Olofsdotter Kuoksu från familj 11 och Hans Petter Hansson Lainio). Gift 1872 24/5 i Jukkasjärvi med hemmansägaren Petter Olof Henriksson Kangas, kallad "Kankaan Pekka", i Junosuando, Pajala sn. De träffades när Petter Olof var dräng hos Lars Larsson Kuoksu (familj 15).
2. Sofia Johanna Johansdotter Holma *1867 30/9 i Kangos, Pajala sn (dotter till Johan Petter Isaksson Holma och Anna Stina Johansdotter Soppero, vilken var syster till Maria Johansdotter Soppero). Gift 1887 20/7 i Jukkasjärvi med Anders Johansson Lasu (familj 13).

FAMILJ 13

³⁵ Laestadiusarkivet: Missionsskolans kassabok 1847-1858.

³⁶ Raittila 1967.

³⁷ Laestadiusarkivet: Missionsskolans kassabok 1847-1858.

³⁸ Jukkasjärvi tingslags häradsrätts arkiv, småprotokoll 1872-1890.

Anders Johansson Lasu.³⁹ *1859 5/6 i Junosuando, Pajala sn, †1946 9/7 kl. 6 på morgonen i Kuoksu. Han kom till Kuoksu 1883 som dräng hos Johan Lars Larsson Kuoksu (familj 16), blev kvar i byn och anlade på 1890-talet krononybygget Autio (Kuoksu Nr. 9, vilket var på 3/16 mantal år 1897). Han kallades "Autiomen Antti".

– Gift 1887 20/7 i Jukkasjärvi med **Sofia Johanna Johansdotter Holma**, *1867 30/9, †1944 29/8, från familj 12.

Barn:

1. Johan Henrik Lasu *1888 18/1
2. Jenny Maria Lasu *1889 31/10
3. Anders Levi Lasu *1891 17/11. Kallad "Autiomen Leevi".
4. Sofia Fredrika Lasu *1893 20/9
5. Anna Karolina Lasu *1895 1/10
6. Eva Johanna Lasu *1897 12/11
7. Isak Arthur Lasu *1899 18/4

FAMILJ 14

Isak Olsson Fors – Kuoksu.⁴⁰ *1858 6/12 i Junosuando, Pajala sn, †1935 18/3 av ålderdomssvaghet. Inkom från Pajala 1877 och var dräng hos Johan Lars Larsson Kuoksu (familj 16) fram till 1880. Genom giftermål husbonde på Iiskonpaikka gård (Kuoksu Nr. 1, vilken år 1897 var på 7/16 mantal). Predikant. Han kallades "Kuoksun Iisko".

Enligt ett minnesord över Isak Olsson Fors – Kuoksu, skrivet 1935 24/3 av predikanten Viktor Björkman framlevde Isak sin barndom i fattigdom hos sin far i Junosuando. Han blev redan som pojke dräng för att kunna livnära sig och förlorade då den levande tro han hade haft som barn. 17 år gammal kom Isak som dräng till Kuoksu, där han sedermera gifte sig.

Björkman skriver att Isak Fors vid 19 års ålder fick "nåd av Gud att stå upp från sitt fallna tillstånd, för vilket han många gånger tackade Gud och alltifrån den tiden begynte han tala kristendom åt andra [...].

Så har han följt de äldste, [Johan] Raattamaa med flera i många årtionden och har blivit funnen trofast till att sändas av den förstfödda församlingen, inte allenast till lappmarksförsamlingarna, utan även till andra riken. Första gången sändes han till Finland år 1903 med Isak Niku och därefter 10 särskilda gånger, så och till Väst-Norge flera olika resor. Över hela den levande kristendomen har han uppoftat sig till att hålla vård och omsorg, såväl muntligen som genom brev. Han var en mäktig

³⁹ Anders Johansson Lasu var son till husbonden Johan Henrik Olsson Lasu (*1824 23/7) och Eva Johanna Isaksdotter Tjäder (*1827) på Lasu gård i Junosuando, Pajala sn; sonson till husbonden Olof Andersson Lasu (*1781 28/6, †1864 11/6) och Greta Hansdotter Kemi (*1781, †1862) på Lasu gård i Junosuando; sonsons son till husbonden Anders Larsson Lasu (*1757, †1815) och Sara Esaiasdotter Tyni (*1749, †1821) på Lasu gård i Junosuando, samt sonsons sonson till husbonden Lars Andersson Lasu (*1724, †1803) och Brita Josefsdotter Kangoinen (*1736) på Lasu gård i Junosuando;

Lars Andersson Lasu var son till husbonden Anders Andersson Lasu (*1700) och Maria Larsdotter (*1706, †1777) på Lasu gård i Junosuando; sonson till husbonden och soldaten Anders Mickelsson Lasu (*1660, †1740 19/5) och Ingrid Andersdotter (*1666, †1742 2/8) på Lasu gård i Junosuando; sonsons son till Mickel Larsson, husbonde på Lasu gård i Junosuando 1685-90, och Brita Jönsdotter, samt sonsons sonson till Lars Larsson Pesu, nybyggare i Junosuando 1637-84. Lars Larsson Pesu var gästgivare och husbonde på sedermera Lasu gård i Junosuando. Han upptäckte malmen i Masugnsbyn 1642 och blev därför 1648 fri från skatt och knektutskrivning under sin och sönerns livstid.

⁴⁰ Isak Olsson Fors, som var född utom äktenskapet, kallades först Isak Mariasson Ylikodanmännikkö, men sedan Olof Samuelsson Fors eller Lantto på 1870-talet erkänt att han var far till Isak började Isak kalla sig Isak Olsson Fors. Isak Olsson Fors-Kuoksu var son till Olof Samuelsson Fors eller Lantto (*1832 2/1, †1915 16/4 hos sonen Isak i Kuoksu) i Junosuando och Maria Jakobsdotter Saittajärvi (*1819), troligen bosatt i Ylikodanmännikkö. Olof Samuelsson Fors eller Lantto var son till snickaren Isak Gustav Isaksson Fors el. Lantto (*1798) och Lena Stina Johansdotter Johdet (*1799) i Junosuando; sonson till brukskarlen Isak Olsson Fors (*1758) och Maria Samuelsdotter Pellikka (*1769) i Palokorva; sonsons son till brukskarlen Olof Larsson Fors (*1730, †1827 24/1) och Ingrid Josefsdotter Nykäinen (*1738, †1802 17/1) i Tornefors; sonsons sonson till brukskarlen och smeden Lars Olofsson Fors (*1709) och Karin Olofsdotter Thun (*1706, †1791 26/5) i Tornefors; samt sonsons sonsons son till masmästaren och bergstingsnämndemannen Olof Larsson Fors (*1781, †1765 23/9) och Brita Persdotter Servio (*1680, †1768) i Tornefors. Olof Larsson Fors skall enligt traditionen ha kommit till Tornefors från Värmland.

försoningspredikant genom försoningsblodets kraft, vilket hans arbete bär vittnesbörd om, såväl i svenska Lappmarken som i andra riken."

Björkman fortsätter: "I familjelivet var han mycket noggrann och omsorgsfull, av vilket har lämnats ett dyrbart föredöme till barnen och de omkringvarande, men än mera i andligt avseende, ty han var flitig att läsa och rannsaka den Heliga skrift samt Luthers och andra kyrkofäders skrifter, ty de voro dyrbara för hans hjärta [...].

Hans sjukdom var långvarig varför han ofta besökte läkare, men det hjälpte ej honom, ty kroppskrafterna begynte så småningom avtaga och när han fick meddelandet om Frans Vettainens död, tog han inte mera kläderna på sig, utan låg endast till sängs och bidade efter den saliga stund, då han skulle få flytta till den efterlängtrade vilan, till evig glädje för sig själv, men för många tiotusenden till stor sorg och hjärtlig saknad [...].

Fridfull var hans levnads afton, ty han slöt sina ögon i den sista sömnen utan större dödssmärter, medan hans hustru – med vilken han kände sig lycklig i världen – och hans kära barn stodo vid hans dödsbädd, där de fingo se hans saliga bortgång från denna värld."⁴¹

– Gift 1:o 1880 21/3 i Jukkasjärvi med **Maria Johansdotter Soppero**, *1828, †1894 12/6, dotter till hemmansägaren Johan Persson Soppero och Brita Andersdotter Lahti i Vittangi, Jukkasjärvi sn. Hon var änka efter bönhållaren Johan Olofsson Kuoksu (familj 12).

– Gift 2:o 1895 17/2 i Jukkasjärvi med **Erika Eriksson**, *1864, †1900 15/9, från familj 21

Barn:

1. Oskar William Fors *1895 8/12
2. Isak Herman Fors *1896 28/12
3. Johan Erik Fors *1898 25/
4. Maria Kristina Fors *1899 5/12, †1900 2/3

Isak Olsson Fors – Kuoksu (Kuoksu hembygdsförening).

FAMILJ 15

Lars Larsson Kuoksu (Från familj 10). *1796 6/3 i Kuoksu, †1877 13/2 i Kuoksu. Gästgivare, postförare och husbonde på Lassinpäikka (Lassinpää) gård i Kuoksu (Kuoksu Nr. 2; 1/8 mtl.). Han kallades antagligen "Kuoksun Lassi", "Lassin Lassi" och "Lassi-faari".

Han övertog 1821 halva Kuoksu gård sedan han och hans bror Olof köpt gården av Kengis bruk (se familj 11), köpte 1839 27/12 nybygget Kuoksu Nr. 2, som hans bror Hans Larsson Kuoksu anlagt 1827 (se familj 25), och fick den 1841 26/11 rätt att slå ihop sin andel i Kuoksu Nr. 1 med Kuoksu Nr. 2. Detta nybygge kom fortsättningsvis att kallas Kuoksu Nr. 2.⁴² Den 1857 9/10 omvandlades krononybygget till skattehemman. År 1863 fanns på Lars Larsson Kuoksus gård 2 hästar, 14 kor, 30 renar, samt 16 går och getter. År 1861 skördades 21 tunnor säd och 7 tunnor potatis. 1862 skördades 10 tunnor och 16 kappar säd, samt 7 tunnor potatis. På gården bedrevs tjärbränning som bisyssla.⁴³ Lars Larsson Kuoksu var den mest betydande spannmålsproducenten i Jukkasjärvi socken; han hade

⁴¹ Björkman 1936.

⁴² Dombok för Jukkasjärvi tingslag 1848.

⁴³ Mantalslängd.

på 1840-talet inkomster så stora som 25 riksdaler årligen av att sälja spannmål till Jukkasjärvi sockens fattigkassa.⁴⁴

Den 1841 7/2 beviljade Jukkasjärvi socken honom 20 riksdaler riksgäldssedlar som ersättning " för dess gjenom brand å Kläder och möbler lidne Skada."⁴⁵

Året därpå lämnade kronobefallningsman Per Öhrling in en skrivelse, daterad 1842 12/2, till Jukkasjärvi häradsrätt, där han hävdade att någon för honom anmält att det "i byn Kuoxu skall wara upplagdt brännvin till tusendetal Kannor." Öhrling kunde inte detta låta passera, utan anhöll om att kronolänsman Ragnar Laestadius och några nämndemän "i lador och uthus" skulle "forska efter den brännvins flod, hvarmed Juckasjärwi Sockn skall hotas". Vid häradstinget uppdrogs nämndemännen Anders Andersson Lahti, Johan Nilsson Fjellborg, Johan Johansson Soppero och Filip Johansson att biträda Ragnar Laestadius i efterspaningen av detta brännvin.⁴⁶ Då några ytterligare anteckningar om saken inte finns i senare domböcker, kan man anta att resultatet av spaningen blev negativt.

Lars Larsson Kuoksu och hans hustru Eva Kajsa Poromaa upprättade ett testamente den 10 juni 1858. Det stadgade att Eva Kajsas systerson Erik Anders Hezekielsson Lantto – Kuoksu (familj 21), vilken Lars och Eva Kajsa hade "upptaget wid späd ålder till foster barn", och hade visat dem "barnslig lydnad, och efter det han blifwit arbetsför med särdeles flit och omtanke till vårt nöje förrättadt sina sysslor till husets bästa, utan någon annan lön eller ersättning än kläder och föda", skulle ärva halva gården mot att han gav sin fostersyster Brita Maria Larsdotter Kuoksu 150 riksdaler riksmünt. Lars och Eva Kajsas son Johan Lars Larsson Kuoksu (familj 16), skulle på samma villkor ärva den andra halvan av gården.⁴⁷ Erik Anders kom att tillträda sin halva av gården 1863; Johan Lars sin halva 1876.

Enligt ett intyg skrivet 1836 23/3 av kyrkoherde Ingemar Lindstedt i Jukkasjärvi hade Lars Larsson Kuoksu "med hedrande Christendoms kunskap och berömligandel förenat ett alltid redbart manlig väsende."⁴⁸

Han skänkte i april 1849 en silvertumlare till Lainio skola. Samma år skänkte han en silverbägare med ringar till Täreändö skola. Julafton 1850 24/12 skänkte han 3 riksdaler till Junosuando skola. I mars 1854 skänkte han 1 riksdaler till skolan i Torne lappmark.⁴⁹

– Gift 1838 i Pajala med **Eva Kajsa Henriksdotter Poromaa**, *1814 19/8, †1876 23/11, hon kallades "Kuoksun mummu", "Lassin mummu" och möjligen "Kuoksun mamma", inkom från Pajala sn 1839 30/5 och hade enligt flyttningsbetyget "ådagalagt någorlunda Christendoms kunskap" och fört "en ärlig vandel". Hon var dotter till nybyggaren Henrik Johansson Mukka – Kangas – Poromaa, kallad "Ritari",⁵⁰ och Anna Stina Andersdotter Kyrö i Junosuando, Pajala sn.

Barn:

1. Johan Lars Larsson Kuoksu *1849 6/5. Se familj 16.
2. Maria Larsdotter Kuoksu *1852 28/5, †1852 30/6
3. Brita Maria Larsdotter Kuoksu *1855 10/8. Gift 1874 20/7 i Jukkasjärvi med Per Henriksson Fors (familj 18).

Fosterson, hustruns systerson:

1. Erik Anders Hezekielsson Lantto – Kuoksu *1838. Se familj 21.

Tjänstefolk:

1. Anna Greta Jonasdotter Snällfot. Piga 1842.
2. Lars Larsson Kurkkio. Dräng 1844-45. Utflyttad till Kurkkio, Pajala sn.
3. Brita Kajsa Johansdotter Nuksujärvi, *1822 29/1. Piga 1846, 1848-49.
4. Olof Larsson Kurkkio, *1827. Dräng 1846, 1849. Utflyttad till Kurkkio, Pajala sn.
5. Brita Stina Bergström, *1837 1/11. Piga 1860. Se familj 27.
6. Anna Greta Hezekielsson Lantto, *1837 24/8 i Junosuando. Piga 1860-68. Hon var syster till Erik Anders Hezekielsson Lantto-Kuoksu (familj 21).

⁴⁴ Ingemar Lindstedts dagbok.

⁴⁵ Jukkasjärvi; sockenstämmoprotokoll.

⁴⁶ Dombok för Jukkasjärvi tingslag 1842.

⁴⁷ Testamentet är idag i kyrkoherde emeritus Jan-Erik Kuoksus, Jukkasjärvi, ägo.

⁴⁸ Pajala; Bilagor till lysnings- och vigselböcker 1820-75.

⁴⁹ Laestadiusarkivet: Missionsskolans kassabok 1847-1858.

⁵⁰ Smeknamnet "Ritari" betyder riddare. Henrik Poromaa kallades så sedan han tilldelats en silvermedalj för sin framstående odlargärning.

7. Petter Olof Henriksson Lantto *1847 27/4 i Junosuando. Dräng 1860-68, 1874. Gift 1872 24/5 med Kristina Katarina Hansdotter Lainio, Johan Olofsson Kuoksus fosterdotter (se familj 12) Han var halvbror till Erik Anders Hezekielsson Kuoksu (familj 21) – de hade samma mor, men Petter Olof var född i hennes senare äktenskap med Henrik Mårtensson Martti – Kangas från Lainio.
  9. Anna Greta Henriksdotter Lautakoski, *1846.
  10. Isak Olsson Fors (Isak Mariasson Ylikodanmännikkö), *1858 6/12. Dräng. Se familj 14.
- Inhyses:
1. Brita Olsdotter Sunna, *1770, †1864 28/8, nämndemannen Nils Persson Niias i Talma änka.

FAMILJ 16

Johan Lars Larsson Kuoksu (Från familj 15). *1849 6/5 i Kuoksu, †1924 24/1 i Kuoksu av lungsot och ålderdom. Husbonde på Lassinpäikkä (Lassinpää) gård i Kuoksu (Kuoksu Nr. 2, som var på 27/64 mantal år 1897). Han kallades "Pikku Lassi" och senare "Vanha Lassi."

1876 10/5 fick Johan Lars Larsson Kuoksu och hans hustru Maria Isaksdotter Poromaa rätt att tillträda sin del av gården Kuoksu Nr. 2. (motsvarande 1/16 mantal med ett taxeringsvärde på 1500 kronor) mot att de betalade Johan Lars syster Brita Maria 150 kronor, samt lät Johan Lars föräldrar disponera ett varmt och ett kallt rum på gården, samt årligen gav dem två tunnor korn, fyra lispund kött, fyra lispund fisk, tio skålpund tobaksblad, tio skålpund kaffe och socker, två lispund salt och två skoämnen, samt rätt att mjölka en ko, årligen klippa ullen av ett får och få en kokalv.⁵¹

Johan Lars Larsson Kuoksus senare år förmörkades av svåra ekonomiska bekymmer, vilka huvudsakligen hade sin orsak i den ekonomiska krisen efter första världskriget.

– Gift 1870 12/12 i Pajala med sin kusin **Maria Isaksdotter Poromaa**, *1849 14/3, †1937 28/1 av ålderdomssvaghet. Hon kallades "Poromaan Maija" och "Lassin Maija" och var dotter till predikanten, hemmansägaren och smeden Isak Johansson Lampa – Barsk – Poromaa och Anna Greta Henriksdotter Poromaa i Junosuando, Pajala sn. Maria Poromaa bodde på ålderdomen hos dottern Lydia.

Barn:⁵²

1. Johan Arvid Johansson Kuoksu *1871 24/9, †1872 3/4
2. Isak (som barn kallad Isak Vilhelm) Johansson Kuoksu *1873 7/1. Se familj 17.
3. Lars Levi Johansson Kuoksu *1874 11/10, †1890 5/7, drunknad i forsen Potinkurkkio.
4. Gossebarn *1877 17/3, †1877 24/3
5. Johan Petter Johansson Kuoksu *1878 25/5, †1878 6/6
6. Petter Arvid Johansson Kuoksu *1879 30/6. Kallad "Lassin Arvi".
7. Maria Serafia Johansdotter Kuoksu *1882 25/1, †1885 11/9
8. Emil Johansson Kuoksu *1883 17/10
9. Johan Johansson Kuoksu *1885 15/8, †1886 10/2 av skarlakansfeber.
10. Anna Maria Johansdotter Kuoksu *1887 17/1, †1887 23/1
11. Karl Henrik Johansson Kuoksu *1888 19/2
12. Lydia Amalia Johansdotter Kuoksu *1889 28/6. Kallad "Lyytiä".
13. Hjalmar Johansson Kuoksu *1893 27/10, †1899 11/4

Tjänstefolk:

1. Anna Greta Henriksdotter Lautakoski, *1846. Piga 1871-87. Utflyttad till Hietaniemi socken. Hon hade två barn utom äktenskapet: 1. Petter Olof *1881 18/5, †1881 10/12, 2. Isak *1885 30/10, †1886 7/3.
2. Isak Olsson Fors, *1858 6/12. Dräng 1877-80. Se familj 14.
3. Isak Andersson Nuuksujärvi, *1862 29/10. Dräng 1879-1891. Utflyttad till Pajala socken.
4. Anders Johansson Lasu, *1859 3/5. Dräng 1883-88. Se familj 13.
5. Eva Maria Johansdotter Lasu, *1862 1/5. Piga 1883-94.
6. Anna Stina Johansdotter. Piga 1886-90.

⁵¹ Jukkasjärvi tingslags häradsrätts arkiv, småprotokoll 1872-1890.

⁵² Barnen kallade sig enbart Johansson från och med 1910-talet.

Johan Lars Larsson Kuoksu (efter fotografi i Estrid Enkvists, Junosuando, ägo)⁵³ och Maria Isaksdotter Poromaa (fotografi i Jan-Erik Kuoksus ägo).

FAMILJ 17

Isak Johansson (Kuoksu) (Från familj 16). *1873 7/1 i Kuoksu. Kronoåbo på krononybygget Keskivaara, sedermera kallat Kuoppa (Kuoksu Nr. 8, vilket var på 7/32 mantal år 1897), vilket han anlagt under sin tonårstid. Han kallades "Kuoppa Iisko".

– Gift 1896 31/12 i Jukkasjärvi med **Maria Josefina Henriksdotter Martti**, *1874 22/6, †1938 15/8 av magkräfta, dotter till backstugusittaren Henrik Olsson Martti, kallad "Heikkanen", och Maria Johansdotter Lainio i Lainio, Jukkasjärvi sn.

Barn:

1. Maria Elvina (Maria Elmina) Isaksdotter *1897 8/10
2. Sofia Johanna Isaksdotter *1899 1/7, †1899 28/10
3. Helmer Johannes Johansson *1900 9/8

FAMILJ 18

Per (Petter) Henriksson Fors.⁵⁴ *1853 24/2 i Tornefors, Pajala sn, †1941 6/9 i Kuoksu. Han flyttade på 1878 från Tornefors till Vuopio (Nurmasuando), Jukkasjärvi sn., men köpte redan 5/2 1879 1/80 mantal av hemmanet Kuoksu Nr. 2 av Johan Lars Larsson Kuoksu för 100 kronor samt 1/80 av den halva av Kuoksu Nr. 2 Erik Anders Hezekielsson Kuoksu ägde för 150 kronor.⁵⁵ Dessa delar av Kuoksu Nr. 2 slogs ihop till ett hemman, som fick numret Kuoksu Nr. 4 (1/40 mantal), och kom att kallas Vanhatalo. Gården var 1890 på 7/32 mantal. Per var Kuoksus förste färjkarl och kallades "Färi Pekka", "Färi-faari", eller "Vaaran Pekka".

Det berättas att Per Fors en gång såg sin farfars far Anders Karvonen i en dröm. Gubben uppmanade honom att resa till Palokorva (i Pajala sn) och gräva fram en kittel som var full av pengar. Den skulle innehålla tvåhundra tvåriksdalersmynt och ligga nergrävd under ett dike. Anders Karvonen hade i drömmen beskrivit platsen så noga, att Petter Fors kände igen den från sin barndom. År 1938 var Petter i Palokorva och letade efter skatten, men han kunde inte återfinna platsen där skatten skulle

⁵³ I originalet är Johan Lars Larsson Kuoksus ansikte några millimeter stort och ganska otydligt. Den här återgivna bilden är resultatet av att försök att göra bilden tydligare med hjälp av ett bildbehandlingsprogram.

⁵⁴ Per Henriksson Fors var son till brukskarlen Henrik Olofsson Karvonen-Fors (*1814 23/7, † hos sin son Per i Kuoksu 1901) och Anna Greta Isaksdotter Fors (*1814 17/5, †1872 18/9) i Tornefors, Pajala sn; sonson till Olof Andersson Karvonen (*1759, †1831 24/10) och Ella Nilsdotter Juntti (*1772) på Karvonen gård i Anttis; sonsons son till husbonden Anders Andersson Karvonen (*1728, †1818) och Brita Esaiasdotter Tyni (*1731, †1808) på Karvonen gård i Anttis; sonsons sonson till husbonden Anders Andersson Karvonen (*1691, †1752 2/12) och Lisa Johansdotter (†1757 x/6) på Karvonen gård i Anttis; och sonsons sonsons son till husbonden Anders Andersson Karvonen el. Karvola (*1655, †1728 13/12) och Ella Larsdotter (*1662, †1742) på Karvonen gård i Anttis.

Anders Andersson Karvonen el. Karvola var son till Anders Andersson Karvonen el. Karvoi, husbonde i Anttis 1657-95; sonson till Anders Persson Karvonen eller Karvoi, husbonde i Anttis 1626-56; och sonsons son till Per Karvonen, nybyggare i Pajala 1589-1605, vilken enligt sägen flyttade till Tornedalen från Käsämäki socken i Österbotten, sedan ryssar bränt hans gård.

⁵⁵ Jukkasjärvi tingslags häradsrätts arkiv, småprotokoll 1872-1890.

finnas, eftersom odlingslandskapet hade förändrats sedan hans barndom, och diket var borta. År 1939 tänkte han åter leta efter skatten i Palokorva, men tilltagande sjuklighet förhindrade honom att resa.⁵⁶

– Gift 1874 20/7 i Jukkasjärvi med **Brita Maria Larsdotter Kuoksu** *1855 10/8, †1912 31/8, från familj 15.

Barn:

1. Johan Persson Fors *1875 21/8. Se familj 19.
2. Hilda Maria Persdotter Fors *1878 23/1, †1923. Gift 1899 24/6 i Jukkasjärvi med Johan Fredrik Fredriksson (familj 20).
3. Greta Johanna Persdotter Fors *1882 11/12, †1886 16/3 av skarlakansfeber
4. Anna Kajsa Persdotter Fors *1886 6/3
5. Greta Johanna Persdotter Fors *1891 23/12

FAMILJ 19

Johan Persson Fors (från familj 18). *1875 21/8 i Vuopio (Nurmasuando), Jukkasjärvi sn, †1951 14/1 i Kuoksu. Handlande och färjkarl i Kuoksu. Han anlade på 1880-talet krononybygget Autiovaara eller Forsi (Kuoksu Nr. 7, vilket var på 7/32 mantal år 1897). Han kallades "Forsi" och "Forsin Juntti".

– Gift 1897 7/2 i Jukkasjärvi med sin andrakusin **Brita Johanna Erikdotter**, *1874 16/2, †1920 8/5 av hjärtåkomma, från familj 21.

Barn:

1. Isak Herman Fors *1897 24/5, †1897 14/10
2. Anna Maria Evelina Fors *1898 17/8
3. Hanna Julia Fors *1900 20/12

Johan Persson Fors (fotografi i Jan-Erik Kuoksus ägo).

FAMILJ 20

---

⁵⁶ Olsson 1983.

Johan Fredrik Fredriksson.⁵⁷ *1876 22/10 i Lainio, Jukkasjärvi sn, †1942 17/12 i Kuoksu. Han kallades "Vanhatalon Jussa", hade i ungdomen varit volontär och stigit till sergeants grad. Under sin militärtid lärde han sig tala, läsa och skriva felfri svenska, varför han ofta anlätades när personer i Vittangitrakten som var enbart finsktalande behövde författa skrivelser.

– Gift 1899 24/6 i Jukkasjärvi med **Hilda Maria Persdotter Fors** *1878 23/1, †1923 13/6, från familj 18.

Barn:

1. Hilma Fredriksson *1899 7/10 (född i Lainio, Jukkasjärvi sn)

FAMILJ 21

Erik Anders Hezekielsson Lantto – Kuoksu (från familj 15).⁵⁸ *1835 19/3 i Junosuando, Pajala sn, †1889 2/11 i Kuoksu. Husbonde på Hietaniemi gård i Kuoksu (1/20 mantal av Kuoksu Nr. 2, sedermera med numret Kuoksu Nr. 3.), samt på nybygget Kuoksu Nr. 6 (Ylipää, sedermera kallat Hietaniemi), vilket han anlade på 1880-talet. Han kallades antagligen "Hietaniemen Erkki".

Erik Anders Hezekielsson flyttade till Kuoksu 1860 och blev fosterson hos sin moster Eva Kajsa Henriksdotter Poromaa och hennes make Lars Larsson Kuoksu (tabell 15). Erik Anders tillträdde hälften av fosterföräldrarnas gård 1863 2/2 mot att han lovade att årligen till sina dem överlämna två tunnor korn, fyra lispund kött, fyra lispund fisk, tio lispund tobaksblad, fem lispund kaffe och lika mycket socker, samt 20 lispund salt. Fosterföräldrarna skulle dessutom ha rätt att ständigt mjölka en ko. De skulle också årligen få en kokalv och ett par skoämnen, samt få klippa ullen av två får.⁵⁹

1890 2/1 upptecknade J. H. Berggrén och Anders Johansson hans efterlämnade egendom. Hans skattehemman Kuoksu Nr. 2 på 1/20 mantal värderades till 1800 kronor. Gårdens kreatur – en röd häst, åtta kor, en kalv och tjugo får värderades till 390 kronor. I övrigt fanns i boet vid Erik Anders död möbler, köksutrustning (däribland 32 laggkärler för surmjölkstillverkning), kläder och sängkläder, slädar, skindor, båtar, samt redskap för jakt, fiske, jordbruk, kreatursskötsel och vävning. Husets bibliotek bestod av en Bibel, en postilla och Nya testamentet. Boets tillgångar uppgick till 2106 kronor och 80 öre. Efter att boets skulder på 208 kronor och 72 öre dragits av blev boets behållning 1898 kronor och 8 öre.⁶⁰

⁵⁷ Johan Fredrik Fredriksson var son till backstugusittaren och nåjden Fredrik Fredriksson (*1845 1/5, +1931 10/7), kallad "Kleemetti", och Greta Kajsa Larsdotter Keisari (*1849 7/11, +1926 19/3) i Lainio, Jukkasjärvi sn; sonson till nybyggaren Fredrik Johansson Keräntöjärvi (*1815 4/11, +1870 27/3) och Maria Magdalena Johansdotter Kauppi (*1815 24/3) i Keräntöjärvi, Pajala sn; och sonsons son till nybyggaren Johan Hansson Nilimaa-Keräntöjärvi (*1780 27/) och Anna Maria Markusdotter Vettasjärvi (*1785 2/4, +1866 16/4) i Keräntöjärvi. Johan Hansson Nilimaa-Keräntöjärvi var son till husbonden Hans Hansson Lovikka-Nilimaa (*1731, +1814) och Anna Mickelsdotter Keisu (*1750 5/1, +1809 10/2) på Nilimaa gård i Lovikka, Pajala sn; sonson till Hans Olofsson Lovikka (+1749) och Karin Tomasdotter på Nilimaa gård i Lovikka; sonsons son till Olof Nilsson Lovikka (*1660, +1734 15/7) och Margareta Andersdotter på Nilimaa gård i Lovikka; sonsons sonson till Nils Nilsson Lovikka, husbonde i Lovikka 1660-90 och Margareta Andersdotter Karvonen; sonsons sonson till Nils Ludvigsson Lodvijk, husbonde på Lovikka gård i Kainuunkylä 1622-38, nybyggare i Lovikka 1640-59. Nils Ludvigsson Lodvijk var son till Ludvig Joensson (Olkkuri), husbonde på Olkkuri gård i Kainuunkylä, Hietaniemi sn, 1596-1622; sonson till birkarlen Joen Olsson Pajari, husbonde på Olkkuri gård i Kainuunkylä 1551-93; och sonsons son till Olof Joensson (Olkkuri), husbonde på Olkkuri gård i Kainuunkylä 1539-53. Angående denna släkt se Kuoksu, Erik (2007): *Birkarlen Olof Joensson (Olkkuri) i Kainuunkylä och hans ättlingar 1539-1920*, Angered.

⁵⁸ Erik Anders Hezekielsson Lantto var son till husbonden Hezekiel Olofsson Vuolo-Lantto el. Kangas (*1802 11/2, †1840) och Ulrika Henriksdotter Poromaa (*1811, †1881) på Lantto el. Kangas gård i Junosuando, Pajala sn; sonson till husbonden Olof Olofsson Vuolo (*1769 †1808) och Anna Nilsdotter Styrman (*1761, †1833) på Vuolo gård i Korpilombolo, Korpilombolo sn; sonsons son till husbonden Olof Eriksson Korpilombolo (*1727, †1809) och Kristina Eriksdotter Rödupp (*1724, †1806) på Vuolo gård i Korpilombolo; sonsons sonson till Erik Eriksson Korpilombolo (*1680, †1744 28/1) och Margareta Persdotter på Vanhatalo gård i Korpilombolo; sonsons sonsons son till Erik Mickelsson Korpilombolo el. Soukolo, husbonde i Korpilombolo 1680-98 och Ella Olofsdotter (†1715); sonsons sonsons sonson till Mickel Nilsson Vikeväinen-Kärki, husbonde på Kärki gård i Kuivakangas, Övertorneå sn 1645-75 och N.N. Mickelsdotter Kärki i Kuivakangas; och sonsons sonsons sonsons son till Nils Larsson Vikeväinen, husbonde på Vikeväinen gård i Kaulinranta, Övertorneå sn 1632-43.

⁵⁹ Enligt ett dokument i kyrkoherde emeritus Jan-Erik Kuoksus, Jukkasjärvi, ägo.

⁶⁰ Jukkasjärvi tingslags häradsrätts arkiv, småprotokoll 1872-1890.

– Gift 1861 25/12 i Jukkasjärvi med **Anna Karolina Henriksdotter**, *1837 12/3 †1907 2/11, dotter till bönhållaren och nybyggaren Henrik Johansson (Hannunjussa), kallad "Heikku", och Anna Kajsa Fjellborg i Jukkasjärvi.

Barn:

1. Maria Johanna Eriksdotter *1862 6/10, †1864 23/12
2. Erika Eriksdotter *1864 31/1, +1900 15/9. Gift 1895 17/2 i Jukkasjärvi med Isak Olsson Fors – Kuoksu (familj 14).
3. Johan Petter Eriksson *1865 5/11. Se familj 22.
4. Erik Natanael Eriksson *1868 16/2. Se familj 23.
5. Simeon Eriksson *1870 13/4. Se familj 24.
6. Karolina Eriksdotter *1872 24/2, †1956 20/11. Kallad "Pikku-Karu". Gift 1895 14/4 i Jukkasjärvi med hemmansägaren Levi Johansson Kruukka i Lainio, Jukkasjärvi sn.
7. Brita Johanna Eriksdotter *1874 16/2, †1920 8/5. Gift 1897 7/2 i Jukkasjärvi med Johan Persson Fors (familj 19).
8. Isak Eriksson *1876 1/9.
9. Kaleb Eriksson *1878 6/2

FAMILJ 22

Johan Petter Eriksson (Från familj 21). *1865 5/11 i Kuoksu, †1909 30/3 i Kuoksu. Husbonde på krononybygget Hietaniemi i Kuoksu (Kuoksu Nr. 6, vilken var på 9/36 mantal år 1921). Han kallades "Hieta-Pekka." Vid hans död blev Hietaniemi gård öde.

– Gift 1898 23/1 i Jukkasjärvi med **Hulda Henriksdotter Vivungi**, *1877 2/4, dotter till nybyggaren och sexmannen Henrik Mårtensson Vivungi, kallad "Vivungi-Heikki", och Anna Kajsa Spett i Vivungi, Jukkasjärvi sn.

Barn:

1. Isak Vilhelm Eriksson (Falkblom) *1900 18/6

FAMILJ 23

Erik Natanael Eriksson (Från familj 21). *1868 16/2 i Kuoksu, †1937 12/8 i Kuoksu av hjärtfel. Husbonde på Potinperä gård i Kuoksu (Kuoksu Nr. 3, 33/256 mantal år 1921). Han kallades "Potin isäntä" och "Potin Natta". Han bosatte sig vid Potinperä – en sandig vik i övre änden av Kuoksusuundo.

– Gift 1897 24/1 i Jukkasjärvi med **Karolina Johansdotter Mikko**, *1857 19/8, kallad "Potin Karo", dotter till hemmansägaren och byåldermannen Johan Henrik Mickelsson Mikko, kallad "Mikon Juho", och Sofia Sara Johansdotter Ylipää i Lainio, Jukkasjärvi sn.

Barn:

1. Kaleb Levi Eriksson *1898 24/12, †1899 27/2
2. Johannes Eriksson *1900 28/6

Natanael Eriksson och Karolina Mikko (Kuoksu hembygdsförening).

FAMILJ 24

Simeon (Simon) Eriksson (Från familj 21). *1870 13/4 i Kuoksu, †1953 27/4 i Kuoksu. Husbonde på Hietaniemi gård i Kuoksu (Kuoksu Nr. 3, som var på 16/128 mantal 1921), samt på det av honom själv anlagda krononybygget Tauluvaara (Kuoksu Nr. 10), vilket var på 5/32 mantal år 1921. Han kallades "Hieta-Simu."

Simu byggde först en stuga nära hemgården Hietaniemi på Kuoksunsaari, men flyttade sedan till fastlandet. Han var driftig och mycket stor till växten.⁶¹ Vid sin död var han den störste jordägaren i Kuoksu.

– Gift 1896 18/10 i Jukkasjärvi med sin andrakusin **Jemina Henriksdotter Poromaa**, *1874 27/8, †1959 26/12, dotter till sakföraren och hemmansägaren Johan Henrik Isaksson Poromaa, kallad "Uuven Heikki", och Maria Fredriksdotter Kruukka i Junosuando, Pajala sn.

Barn:

1. Maria Eleonora Eriksson *1897 15/
2. Frans Helmer Eriksson *1899 19/10, †1899 30/10
3. Hilma Sofia Eriksson *1900

FAMILJ 25

Hans Larsson Kuoksu (Från familj 10). *1798 18/6 i Kuoksu, †1839 21/7 i Lyngen, Norge, av nervfeber. Han anlade 24 oktober 1827 nybygget Kuoksu Nr. 2, men flyttade 1838 till Skibotn, Lyngen, Norge. Hans änka sålde 27 december 1839 nybygget till Hans bror Lars Larsson Kuoksu (familj 15). Han kallades "Kuoksun Hannu".

– Gift 1828 17/2 i Jukkasjärvi med **Helena Greta Larsdotter Keisari**, *1801 18/5, dotter till nybyggaren Lars Larsson Keisari och Ingrid Henriksdotter Martti i Lainio.⁶²

Barn:

1. Lars Hansson Kuoksu *1828 11/8, †1832 27/2 av andtätta.
2. Brita Greta Hansdotter *1830 13/10
3. Lars Hansen *1834 15/8, †1875 12/1 i Ysteby, Lyngen, Norge. Fiskare i Lyngmoen, Lyngen.

FAMILJ 26

Olof Larsson Kuoksu – Merasjärvi (Från familj 9). *1758 i Junosuando, †1838 24/3 i Kurravaara, Jukkasjärvi sn, av ålderdom. Bosatt i Jukkasjärvi, Jukkasjärvi sn 1788-90, i Kuoksu 1791, åter i Jukkasjärvi 1792, samt i Kuoksu 1793-99. Han blev åbo i Merasjärvi, Pajala sn.⁶³ under Kengis bruk 1799. Han kallades sedan han slagit sig ned i Merasjärvi "Meras-Olli". Han bosatte sig 1813 hos sin styvson Olof Torneus i Kurravaara.

Vid tinget i Jukkasjärvi 1788 uppgav pigan Brita Matsdotter Kurravaara att Olof Larsson Kuoksu var far till den utomäktenskaplige son vid namn Johan hon fött år 1787. Olof nekade och ålades att innan nästa ting svära sig fri från anklagelsen. Vid tinget året därpå framkom att Olof inte hade kunnat svära sig fri, varför han dömdes till 14 dagars fängelse, samt att fram till dess barnet blivit vuxet årligen ge Brita ett bidrag på 1 riksdaler.

Olof erlade 1791 10/2 3 skilling i kyrkoböter för att ha deltagit i en "oloflig sammankomst under Aftonsången om Sång Söndagen".⁶⁴ Vid tinget i Jukkasjärvi 1792 inkallades han och ett antal andra "lösa karlar" av kronolänsman Anders Björnström, som krävde att de måste taga "ordentelig Årstjenst, uptaga Nybyggen eller ock flytta ned på landet" för att där "födan förtjena". Olof sade sig vara inhyst hos sin svärfar klockaren i Jukkasjärvi, varför han ålades att till nästa ting ta tjänst eller anlägga ett nybygge. Det gjorde han nu inte förrän han 1799 blev åbo i Merasjärvi – något som inte synes ha fått några som helst konsekvenser.

Meras-Olli skall enligt sägen ha varit den förste i Jukkasjärvi socken som odlade potatis. Han skall ha lärt sig denna konst av bruksägaren Olof Ekström i Kengis.

⁶¹ Enligt uppgift av Hans Eriksson, Kuoksu.

⁶² Angående hennes släkt se Kuoksu, Erik (2004): *Släkten Keisari från Vettasjärvi ur Släktforskarnas årsbok 2004*.

⁶³ Byn ligger idag i Vittangi sn.

⁶⁴ Jukkasjärvi kyrkoräkenskaper.

– Gift 1790 6/4⁶⁵ med **Margareta Johansdotter Kemi**, *1762, +1826 8/10 av lungshot, dotter till klockaren, vice kronolänsmannen och nybyggaren Johan Hindersson Kemi eller Kemill och Brita Johansdotter Spett i Jukkasjärvi, Jukkasjärvi sn.

Enligt saköreslängden i domboken för Jukkasjärvi tingslag 1785 sakfälldes Margareta Johansdotter för enfält hor till 40 daler silvermynt, vilket motsvarade 13 riksdaler och 16 skilling, samt att ge 32 skilling till Jukkasjärvi kyrka. Då hon saknade pengar pliktade hon med 12 dygns fängelse. Enligt 1787 års saköreslängd⁶⁶ fick hon för andra resan lönskaläge plikta med 14 dagars fängelse, samt undergå enskild skrift och ge 32 skilling till Jukkasjärvi kyrka.

Vid tinget i Jukkasjärvi 1790 tilltalade kronolänsmannen Anders Björnström Margareta Johansdotter för tredje resan lönskaläge, sedan hon i november 1789 fött ett oäkta flickebarn, som ännu levde. Margareta angav att barnet var avlat under äktenskapslöfte, och att fader var den med henne obesläktade Olof Larsson Kuoksu. Olof medgav sitt äktenskapslöfte, varför de av tingsrätten ålades att gifta sig, samt att till ge 2 daler silvermynt, vilket motsvarade 1 riksdaler och 32 skilling, till Jukkasjärvi kyrka för otidigt sängalag.

Barn:

1. Brita Olofsdotter *1789 x/11, †
2. Lars Olofsson Kurravaara *1791, †1876 12/4 i Kurravaara. Nybyggare och nämndeman i Kurravaara.
3. Brita Olofsdotter Kuoksu *1794 4/4. Gift 1822 15/4 i Jukkasjärvi med Johan Mickelsson Huru i Parakka. Utflyttade till Ibestad, Norge.
4. Johan Olofsson Kuoksu *1795 22/5, †1872 3/5 i Kurravaara. Nybyggare och byålderman i Kurravaara.
5. Henrik Olofsson Torneus *1798 14/3, †1885 29/10 i Kurravaara. Kateket och backstugusittare i Kurravaara.
6. Hans Olofsson Torneus eller Niemi *1802, †1868 24/9 i Jukkasjärvi. Kateket och backstugusittare i Jukkasjärvi.
7. Elias Olofsson Kuoksu eller Kurravaara *1806, †1840 27/12 i Kurravaara.

Olofs barn utom äktenskapet med **Brita Matsdotter Kurravaara**, *1761, +1845 26/9, dotter till kyrkvärden och nybyggaren Mats Matsson Soppero – Kurravaara och Sofia Hindersdotter Kemiläinen i Kurravaara. Brita gifte sig 1793 med nämndemannen och nybyggaren Hans Hansson Lainio – Forsberg – Kurravaara – Kariniemi i Kurravaara, sedan bosatt i Lainio:

1. Johan Olsson Kuoksu – Kangas – Pitkä *1787, född i Kurravaara, Jukkasjärvi sn, vid allhelgonatiden. Sexman i Junosuando, Pajala sn, sedan nybyggare i Oksajärvi, Pajala sn.

Margareta Johansdotter Kemis barn utom äktenskapet:

1. Johannes *1784, †1792 i Jukkasjärvi.
2. Olof Olsson Torneus eller Kuoksu *1786. Hans far var antagligen **Olof Eriksson Rautio**⁶⁷ (*1758 16/1 i Kuivakangas, Övertorneå socken, +1836 i Kengis, Pajala sn), vilken var dräng i Jukkasjärvi vid mitten av 1780-talet,⁶⁸ och senare blev klockare i Kengis, varvid han upptog namnet Torneus. Olof bör dock vid tinget 1787 ha nekat till faderskapet, eftersom han inte finns upptagen i saköreslängden – den enda bevarade delen av detta års dombok.

FAMILJ 27

⁶⁵ Jukkasjärvi kyrkoräkenskaper.

⁶⁶ Domböckerna för 1785 och 1787 är defekta och bara saköreslängderna är bevarade, varför själva domboksnotiserna saknas.

⁶⁷ Angående hans släkt, se Kuoksu, Erik (2008): *Birkarlsläkter i Övre Tornedalen 1539-1800*, Angered, s. 45.

⁶⁸ Enligt husförhörlängden för Jukkasjärvi socken 1765-94.

Johan Eriksson Koivuniemi.⁶⁹ *1823 15/7 i Tärendö, Pajala sn, †1888 27/3 i Kuoksu. Han var bosatt i Merasjärvi 1862-1869, och blev sedan backstugusittare i Kuoksu.

Den 2 januari 1889 upprättade Johan Henrik Berggren och Per Henriksson Fors (familj 18) bouppteckning efter Johan Koivuniemi. Boets ägodelar bestod av enkla möbler, köskutrustning, några jordbruks-, fiske- och snickarredskap. Dessutom hade han ägt en "korg med diverse böcker". Boets tillgångar var till 20 kronor och 42 öre, medan skulderna uppgick till 17 kronor och 50 öre. Behållningen blev därför inte mer än 2 kronor och 92 öre.⁷⁰

Johans söner Petter Olof, Erik och Karl anlade på 1880-talet Termä nybygge (Kuoksu Nr. 5, vilket år 1897 var på 1/4 mantal).

– Gift 1:o med N.N.⁷¹

1. Johan Johansson Koivuniemi *1852 18/2. Fångvaktare i Vittangi, Vittangi sn.

– Gift 2:o 1863 6/1 i Pajala med **Brita Stina Bergström**, *1837 1/11, †1901 27/3, dotter till brukstorpären Isak Olofsson Bergström och Maria Greta Jakobsdotter i Kengis, Pajala sn. Hon hade varit piga hos Lars Larsson Kuoksu (familj 15) år 1860 och var syster till landsfiskal Isak August Bergström i Korpilombolo.

Barn:

2. Petter Olof Johansson Koivuniemi *1862 2/11. Kallad "Termän Pekka".

3. Erik Johansson Koivuniemi *1865 15/4. Kallad "Termän Erkki".

4. Isak Johansson Koivuniemi *1867 31/8, †1867 8/11

5. Isak Johansson Koivuniemi *1869 5/5

6. Maria Johansdotter Koivuniemi *1872 13/2. Gift 1896 med Olof Olofsson Rantatalo i Kurkkio, Pajala sn.

7. Zacharias Johansson Koivuniemi *1875 3/7, †1881 15/2 av brännskador.

8. Karl Johansson Koivuniemi (Björkenäs) *1878 1/6. Kallad "Termän Kalla".

KÄLLOR

ARKIVMATERIAL

Husförhörlängder, kommuniionsböcker, födelse- och dopböcker, lysnings- och vigselböcker, samt död- och begravningsböcker för Jukkasjärvi, Pajala och Vittangi socknar. Sockenstämmoprotokoll och kyrkoräkenskaper för Jukkasjärvi socken.

Lindstedt, Ingemar (1832-46): *Ingemar Lindstedts dagbok*, Jukkasjärvi kyrkoarkiv.

Domböcker och småprotokoll för Jukkasjärvi tingslag.

Boskaps-, Kvarntulls och mantals-, mantals- och uppbördslängder, samt jordeböcker för Västerbottens län och Torne lappmark.

Landskapshandlingar för Västerbotten.

⁶⁹ Johan Eriksson Koivuniemi var son till husbonden Erik Nilsson Koivuniemi (*1795) och Maria Persdotter Heinonen (*1795, †1835) på Koivuniemi gård i Tärendö, Pajala sn; sonson till nämndemannen Nils Larsson Koivuniemi (*1765, †1835) och Kajsa Johansdotter Tervahauta (*1763, †1836) på Koivuniemi gård i Tärendö; och sonsons son till husbonden Lars Karlsson Jatko-Svala-Koivuniemi (*1723 17/6. †1794) och Anna Nilsdotter Koivuniemi (*1741, †1813) på Koivuniemi gård i Tärendö. Lars Karlsson Jatko-Svala-Koivuniemi var son till soldaten och husbonden Karl Persson Jatko-Skomakare (*1695, †1742 22/9 "på flottan" i Stockholm) och Maria Larsdotter Kuoksusuando (från familj 3); sonson till "store" Per Grelsson Jatko, husbonde på Jatko gård i Tärendö 1690-1704 och Marit, husbonde på Jatko gård i Tärendö 1703-10; och sonsons son till Grels Tomasson († före 1679), husbonde på sedermera Jatko, Paavo och Kreku gårdar i Tärendö 1621-60. Grels Tomasson, som var den förste nybyggaren i Tärendö, skall enligt sägen ha inkommit från Savolax.

⁷⁰ Jukkasjärvi tingslags häradsrätts arkiv, småprotokoll 1872-1890.

⁷¹ Hennes namn är inte känt, eftersom stora delar av Pajalas kyrkoarkiv för perioden 1838-1860 har förstörts genom brand.

Piteå kronohäktes fångrulla.

LITTERATUR

Arell, Nils (1983): *Arbete och liv i Vittangi-Karesuandoområdet*, Umeå, Umeå universitets förlag

Björkman, Viktor 1936: *Minnesord över avlidne predikanterna Samuel Vettasjärvi, Isak Niku, Isak Olsson-Fors Kuoksu och Frans Larsson-Vettainen, samt deras sista brev*, Mikkeli.

Fellman, Isak (1910): *Handlingar och uppsatser angående finska lappmarken och lapparne, band 1*, Helsingfors.

Kuoksu, Erik (2004): *Släkten Keisari från Vettasjärvi ur Släktforskarnas årsbok 2004*.

Kuoksu, Erik (2007a): *Birkarlen Olof Joensson (Olkuri) i Kainuunkylä och hans ättlingar 1539-1920*, Angered.

Kuoksu, Erik (2007b): *Birkarlen Henrik Staffansson (Pello) i Pello och hans ättlingar 1539-1920*, Angered.

Kuoksu, Erik (2008): *Birkarlsläkter i Övre Tornedalen 1539-1800*, Angered.

Liljeblad, Samuel (1994): *Diarium för en Lappska Resa Anträdd d. 29 Maji 1788*, utgiven av Karin Snellman och Margit Wennstedt, Urkunden Nr. 15 (red. Karin Snellman), Forskningsarkivet, Umeå universitet.

Olsson, Uno F (1983): *Folklore i Torne lappmark*, Kiruna.

Raittila, Pekka (1967): *Lestadiulaisuuden matrikkeli ja bibliografia*, Helsinki, Suomen kirkkohistoriallisen seuran toimituksia; 74.

Regnard, Jean Francois (1946): *Resa i Lappland*, Stockolm, Fahlcrantz och Gumaelius

Wahlberg, Erik (1988): *Bondeskalden Antti Keksi*, Tornedalica nr. 45, Luleå

Zetterstedt, J. W. (1822) : *Resa genom Sveriges och Norriges Lappmarker, förrättad 1821*, Lund

ÖVRIGT

Andersson, Carl (1961): *Lainio*, manuskript.

Wahlberg, Erik: *Pärm 21: D 21 A Kuoksu - Kurravaara - Torneus - Oksajärvi - Ylivainio*, ur Fil. Dr Erik Wahlbergs familjeregister på Nordkalottbiblioteket i Övertorneå

Laestadiusarkivet (www.laestadiusarkivet.se): Missionsskolans kassabok 1847-1858: www.laestadiusarkivet.se/Missionsskolans_Kassabok_1847-1858.pdf